Kvalifikuotas elektroninis parašas
ANDRIUS ROMANOVSKIS
2021-07-30 10:54:27 GMT+3
Paskirtis: Parašas

LIETUVOS VERSLO KONFEDERACIJA ICC LIETUVA

Lietuvos Respublikos Prezidentui 2021 m. liepos 30 d., 21-135VK

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai

DĖL 5G TINKLŲ DIEGIMO LIETUVOJE

Lietuvos verslo konfederacija (toliau – LVK), didžiausia paslaugų, prekybos ir aukštųjų technologijų įmones vienijanti verslo organizacija Lietuvoje, kreipiasi į aukščiau nurodytas valstybės institucijas, siekdama atkreipti dėmesį į Ryšių reguliavimo tarnybos viešoms konsultacijoms pateiktus Radijo ryšio plėtros 470–790 MHz radijo dažnių juostoje plano pakeitimo projektus. Kaip žinia, šie radijo dažniai taps pagrindu būsimiems 5G tinkams, kurie bus statomi Lietuvoje. Mūsų nuomone, Lietuvos valstybei, jos gyventojams bei verslui yra gyvybiškai svarbus greitas ir maksimaliai efektyvus komercinio 5G tinklo atsiradimas bei galimybė juo gauti atitinkamas paslaugas, ypač atsižvelgiant į tai, kad Lietuva yra viena paskutinių valstybių Europos sąjungoje, kurioje vis dar neveikia komerciniai 5G tinklai.

Radijo ryšio plėtros 470–790 MHz radijo dažnių juostoje plano pakeitimo projektas viešoms konsultacijoms buvo pateiktas du kartus – 2021-04-30 („Projektas-1") ir 2021-07-01 („Projektas-2").

Projekte-1 buvo numatyta, kad operatoriai privalėtų ne vėliau kaip 2025 m. sausio 1 d sudaryti galimybę tarptautiniuose transporto koridoriuose („Via Baltica", „Rail Baltica"), valstybinės reikšmės magistraliniuose keliuose ir krašto keliuose (ne mažiau kaip 90 procentų kiekvieno krašto kelio ilgio), nurodytuose Valstybinės reikšmės automobilių kelių sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-09 nutarimu Nr. 757, gauti ne mažesnės kaip 100 Mb/s siunčiamojo ryšio spartos elektroninių ryšių paslaugas, o šio reikalavimo vykdymui operatoriai galėtų naudoti ir kitus savo turimus radijo dažnius (900 MHz, 1800 MHz ir kt.).

Mūsų žiniomis, 700 MHz radijo dažnių ruože tokios greitaveikos pasiekti technologiškai neįmanoma. Tarptautinės GSMA asociacijos duomenimis vidutiniškai šie radijo dažniai suteiktų tik nuo 9,5 Mb/s iki 19 Mb/s papildomos spartos (https://www.gsma.com/spectrum/wp-content/uploads/2019/06/Benefits-of-Technology-Neutral-Spectrum-Licences.pdf). Dėl šios priežasties reikalavimas pasiekti 100 Mb/s greitaveiką yra visiškai nepagrįstas, o siūlymas šį reikalavimą įgyvendinti naudojantis kitais operatorių aukcionuose jau įsigytais dažniais iš principo prieštarauja teisėtų lūkesčių principui, kai valstybė keičia praeityje operatorių įsigytų radijo dažnių naudojimo sąlygas. Operatoriai, įsigydami 900 MHz ir 1800 MHz radijo dažnius valstybei įsipareigojo sumokėti virš 30 milijonų eurų, o toks greitaveikos reikalavimas tuometiniuose aukcionuose nebuvo

Gedimino pr. 2/1-28, LT-01103, Vilnius, Lietuva
Tel. +370 5 212 1111, info@lvk.lt, www.lvk.lt

keliamas. Tokiu būdu operatoriai galėjo pagrįstai tikėtis, kad jų įgytų radijo dažnių naudojimo sąlygos nesikeis iki atitinkamų leidimų galiojimo pabaigos – 2032 m. Tokie pakeitimai nesibaigus atitinkamų leidimų galiojimui neabejotinai būtų bloga žinia investuotojams, nes taptų akivaizdu, jog valstybė bet kada gali keisti savo nustatytas veiklos taisykles net ir sumokėjus 30 milijonų eurų bei valstybei nustačius šio resurso naudojimo sąlygas keliems dešimtmečiams į priekį. Pažymėtina, kad toks radijo dažnių naudojimo sąlygų pakeitimas atgaline data galėtų pažeisti ir kai kurias Lietuvos ir kitų šalių sudarytas tarptautines sutartis dėl investicijų skatinimo ir abipusės apsaugos.

Projekte-2 įvertinus konsultacijos metu gautas pastabas, greitaveikos reikalavimas buvo sumažintas iki 40 Mb/s. Vis dėlto, Susisiekimo ministerija 2021-07-09 rašte Ryšių reguliavimo tarnybai vėl siūlo Projekte-2 nustatyti tokius reikalavimus - 100 Mbps gaunamojo ryšio sparta ryšio kokybei užtikrinti tarptautiniuose TEN-T transporto tinklo ir valstybinės reikšmės magistraliniuose keliuose, taip pat ne mažiau kaip 95 procentuose leidime nurodytos radijo dažnių (kanalų) naudojimo teritorijos esančiuose namų ūkiuose. LVK kelia susirūpinimą tai, kad Susisiekimo ministerija daro spaudimą Ryšių reguliavimo tarnybai kaip nepriklausomam reguliuotojui, keldama nepagrįstus ir techniškai neįgyvendinamus reikalavimus. Tokie reikalavimai (ypač 100 Mb/s greitaveikos reikalavimas, ten, kur nėra ir artimiausiu metu nebus jokios paklausos elektroninių ryšių paslaugoms) neabejotinai ženkliai didins neefektyvias operatorių investicijas, o tai lems paslaugų kainų didinimą esamiems vartotojams.

Kelia abejonių ir Projektuose siūlomas įpareigojimas dėl tinklo padengimo, nes tikėtina, kad tokie reikalavimai pareikalautų neproporcingai didelių investicijų. Lietuvoje veikiantys 4G mobiliojo ryšio tinklai, į kuriuos operatoriai yra investavę per 300 mln. eurų, nepasiekia tokio padengimo, kokį nori pasiekti Susisiekimo ministerija.

Atkreipiame dėmesį, kad į kitą Susisiekimo ministerijos pasiūlymą pateiktą Projektui-2 (dėl įpareigojimo dalintis radijo dažniais nustatymo) sureagavo ir Konkurencijos taryba, kuri nurodė, kad tokio įpareigojimo nustatymas gali lemti sumažėjusią konkurenciją tarp operatorių infrastruktūros lygmeniu, sumažėjusias paskatas ilguoju laikotarpiu investuoti į inovacijas ir tinklo pagerinimus, dėl ko vartotojai patirtų žalą (https://kt.gov.lt/lt/naujienos/bendras-radijo-dazniu-naudojimas-gali-sumazinti-konkurencija-mobiliojo-rysio-rinkoje).

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, kviečiame atsakingas institucijas dar kartą apsvarstyti Radijo ryšio plėtros 470–790 MHz radijo dažnių juostoje plane keliamus reikalavimus operatoriams ir po diskusijų su suinteresuotomis šalimis nustatyti subalansuotus ir proporcingus reikalavimus, kurie užtikrintų tvarią 5G tinklų plėtrą Lietuvoje.

Pagarbiai

Prezidentas Andrius Romanovskis

Originalas nebus siunčiamas. Vilius Kriaučiūnas, el.p.: vilius@lvk.lt, tel. +370 5 212 1111